

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa L. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

El joc de cartes

Crisi. Sembla que ara va de bo. Sembla que, al capdevall, el llarg i ample senyor Allendesalazar i els seus companys de la colla ministerial deixen el poder. Diem que ho sembla, perquè en el país d'Espanya, les coses, per a creure-les, cal veure-les. La lògica no existeix. Si la lògica existís, altres coses que existeixen no existirien...

La crisi ministerial estèn altra vegada, davant l'anomenat poder moderador i davant del país, el joc de cartes de la política espanyola. Cal triar.

Triar? Es un joc de cartes vell, gastat, despintat i greixós. No hi ha asos, ni pedres grosses, ni amb prou feines figures. No hi ha més que figurins i figurons amb vuit i nous i cartes que no lliguen.

Triar? Totes les cartes d'aquest joc són dolentes. Ja les coneixem prou. Ja han estat jugades cent cops, i sempre han estat fallades per la fatalitat.

Actualment la partida que està jogant-se té un nom vermell: Melilla. Guaitau totes les cartes esteses damunt de la taula de la crisi ministerial. I digueu si n'hi ha una tan sols que no estigui gastada i rebregada. En Maura sobressurt. Però sobressurt com els gegants de la processó de Corpus. Per dins és buïl.

PSICOLOGIA MORA

Censurat

Censurat

La joventut catalana

ui són aquests catalans que, temps ha, gemeguen i sumiquen, planyent-se de l'actual depressió política del moviment català i fent negres profecies sobre l'esdevenidor de la nostra causa?

Només poden ésser pessimistes els qui no tenen la noció clara del que és un moviment nacional i de com aquest avança i triomfa. En tot moviment nacionalista, l'aspecte essencial el constitueix l'enfortiment de la personalitat nacional. Guanyar eleccions, i fer campanyes parlamentàries, i obtenir tal o qual llei o decret favorable, és cosa sens dubte important. Però ho és molt més, moltíssim més, el fomentar els sentiments patriòtics, l'estendre l'ús i la coneixença de l'idioma, el fer cada dia més catalana la vida dels fills de Catalunya.

Mentre s'avanci per aquest camí, no és cap mal irreparable l'aturar-se o el recular poc o molt en el camí estrictament polític. I tothom que tingui ulls per a veure, ha de adonar-se que, en els darrers anys, la feina de catalanització ha progressat d'una manera notable. Encara que no augmenti el nombre d'electors, augmenta el nombre dels catalans catalanitzats, dels catalans conscients, dels catalans de cos i d'ànima.

I sobre tot, la joventut puja amb una gran empena catalanesca. Podriem dir que avui, el més gros contingent de bons catalans el formen els menors d'edat. Quan aquests noiets i aquestes noietes d'ara siguin homes fets i dones fetes, un gran ambient de densa catalanitat voltarà la nostra terra i farà possibles moltes coses — polítiques i no polítiques — que avui són impossibles o extremadament difícils.

Tinguem tota la cura que calgui dels col·legis electorals. No som dels que neguen o abaixen la importància de l'ús de les armes polítiques. Però tinguem encara més cura dels col·legis d'ensenyança. Es una trista vergonya que per falta d'un vast sistema de ensenyança en català, la major part dels nostres fills hagin d'ésser ensenyats en una llengua que no és la pròpia. En aquest punt, l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha fet ja molt, sobre tot en els darrers anys. Però no ens hem de fer il·lusions, i cal que compreguem que tot allò que fins ara s'ha fet no és gaire cosa al costat del que està per fer. En això els catalans anem a la cua de tots els pobles que lluiten per la lli-

bertat col·lectiva i per la reivindicació de la pròpia llengua.

Si avui les circumstàncies no són favorables a l'èxit de l'acció política i parlamentària del catalanisme, queda l'amplíssim camp interior de la renacionalització de Catalunya. En aquest camp hi ha encara extensíssims erms. Tothom qui vulgui treballar-hi té feina llarga i la feina més profitosa, ara per ara, és la d'empenyer el moviment ascensional de la joventut nostra, per a equipar espiritualment la nova generació, la qual està cridada a resoldre, plenament i satisfactoriament, el problema de la nostra pàtria.

FULMEN

L'incendi de Cà'n Roc

Tots els igualadins que hem travessat els cinquanta novembres ens recordem d'aquell famós incendi en quina extinció va debutar el famós *Cuerpo de Bomberos* que havia organitzat el senyor Estruc.

Cà'n Roc era una casa gran situada prop de la Bòfia. Un dia començà a sortir fum d'una finestra de la pallissa. Eren les deu del vespre i un home que sortia del Molí Nou s'adonà del fum i donà la veu de alarma.

S'avisaren a les autoritats d'Igualada, sonaren els pitos dels bombers i els veïns acudiren als camps de Sant Agustí des d'on podia contemplar-se còmodament l'incendi que anava prenent grans proporcions.

En vista de l'importància del sinistre, les autoritats municipals, el tinent de la Guàrdia Civil i els quefes dels bombers, feren junta i acordaren acumular tots els elements necessaris per a extingir aquelles flames que menaçaven arborar-ho tot.

Van portar-se a la Bòfia les bombes municipals, la del vapor *Igualadina* i una que'n tenia per estrenar una altra fabrica important. S'ajuntaren fins a sis escales llargues de salvament. L'*Hospital* va enviar quatre camilles. Disposaven els bombers d'una pila de cents metres de magnífica manguera. Cada bomber, habillats amb son flamant uniforme, duia la seva peça de corda, un picor, una destreal i unes botes altes, quasi fins al genoll.

Reunits tots els elements precisos, revisats curcament per totes les autoritats, i després d'una seguida de tocs de pito, se situa-

PARADOX

ren les bombes en punts estratègics, ocupant els homes els llocs previament designats i va donar-se l'ordre d'extinció de l'incendi que, dit sigui de passada, s'havia apoderat a completament de tot l'edifici.

Van moure els braços els de les bombes, van apuntar els de les mangueres, va obrir othom un ulls com unes taronges... i a les hores van adonar-se de que no tenien ni una gota d'aigua. El torrent d'En Comes era sec; la bassa del Molí Nou, buida; la esclosa, eixuta; pel Noia hi passaven les orrmigues. No hi havia aigua ni per clavar un segell.

Les autoritats tornaren a fer junta i convingueren formar una cadena de veïns des de l'Enxup fins a la Bòfia per a anar-se passant de mà en mà galledes d'aigua.

Mentre tant les flames, rient i fent llengüetes a tota la munió d'uniformes que s'havien juntat contra d'elles, anaven consumint tot l'edifici de Cà'n Roc del que aviat no va quedar ni un pam de paret en peu.

La primera galleda d'aigua que va arribar va servir per a beure totes les autoritats, que estaven assedegades de tantes disposicions preses.

I així acabà aquell cèlebre incendi de Cà'n Roc que recordem encara tots els igualadins que hem passat de la cinquantena.

JEPH DE JESPU

Aquest número ha passat per la censura governativa

L'amo del món

La lectura dels diaris europeus dona al llegidor una sensació esfereïdora. La major part de la premsa, vé d'un temps ençà plena de ressenyes de crims, d'atemptats a la propietat i a les persones, d'assassinats de tota mena. Els medis per a apoderar-se de la hisenda del pròxim han assolit aquests darrers anys una perfecció insospitada. Pot dir-se que la preocupació única d'una bona part del gènere humà, estriba en pensar el sistema d'assaltar la bossa del veí, baldament per a arribar a aquest resultat es faci imprescindible apel·lar a procediments els més repugnants i reproblables.

La guerra que, segons algú afirmava, havia de purificar les costums donant-nos una moral nova, un concepte de la Justícia més enlairat del que teníem, sembla haver traslocat les consciències en sentit contrari. Tal com al present van les coses, es diria més aviat que lo que ha fet la guerra ha sigut insensibilitzar les consciències, tornar nos més avorrible i despreciable la vida, entronitzar l'agressivitat i l'atreviment.

Termenaren les hostilitats entre els pobles que deien combatre per la Llibertat i el Dret. Subsisteix, malauradament, el pillatge. Perduren l'engany, el cinisme i l'embusteria. L'home honorable que aspira a viure quietament del seu treball, és tingut per la majoria dels seus conciudadans com un ximp et, indigne de la pública estimació.

Aquest, i no altre, sembla ésser el resultat de la lluita gegantesca, mantinguda per espai de cinc anys. El fruit de la guerra, que creïem renovadora. L'humanitat nova, que excessivament refiats ens prometiem. Les polícies més nombroses i àviament organitzades no són prou a contenir els bàndols de lladres i assassins que, amb una audàcia mai vista, fan de les seves atreu d'Europa. Per a que res manqui al quadre, romanen els bandolers constituïts en Gremis, Associacions, Bancs i Cooperatives, que són la darrera paraula del progrés en la matèria.

Lo pitjor, lo terrible, lo que més cóna que pensar, és el respecte i el mirament observat per la societat actual, vis a vis dels que han encertat a pastar una fortuna, sigui el que sigui el procediment menat a la pràctica. El respecte professat a l'home de diners, no importa la procedència dels mateixos. L'acatament davant de la riquesa.

Això és més desolador i més sintomàtic que lo altre, que no seria res, ni ens amoinaria, de no haver desaparegut d'entre els homes el respecte i l'amor humà; de no haver-se apagat la darrera espurna de la caritat cristiana; de no obligar-se'ns a viure sota el règim despòtic i bestial del diner, cada dia més superb i triomfador.

La Conferència del desarmament

L'IDEA DE MISTER HARDING

Sigui sols una humorada, sigui un plan ben concebut, el president ha tingut una bonica pensada. I com l'ocasió convida i el forn està avui calent, prèn la ploma i, diligent, fa als amics aquesta crida: «Ja sé que això és propassar-me però, com que duc bon fi, els convido a venir aquí per parlar un xic del desarme. No'm posin semblant adust ni em surtin amb un desaire: vinguin sense tardar gaire; l'oncle Sam els rebrà amb gust.» La diligència primera feta desde aquest moment, mister Harding, tot content, es frega les mans, y espera.

II

JA HI SOM

— Mil gràcies per havè atès el crit pel meu cor lensat: no esperava, en realitat, altra cosa de vostès. Parlem amb noble confiança, en bé de tota la terra. Què en pensa d'allò Anglaterra? Què en diu el Japó? Què, França? — Lo que és jo, ho trobo molt bé... — Es una idea encertada... — De manera que els agrada? — A mí sí.

— I a mí també — Hermosa unanimitat! — Quan se divulgui, quin trò! — En efecte; però jo, abans...

— Què? Una salvetat? — Opinó que un pas així... — Vol dir que s'ha de rumiar... — Just! — Molt bé! Pleguem. Demà ens tornarem a reunir.

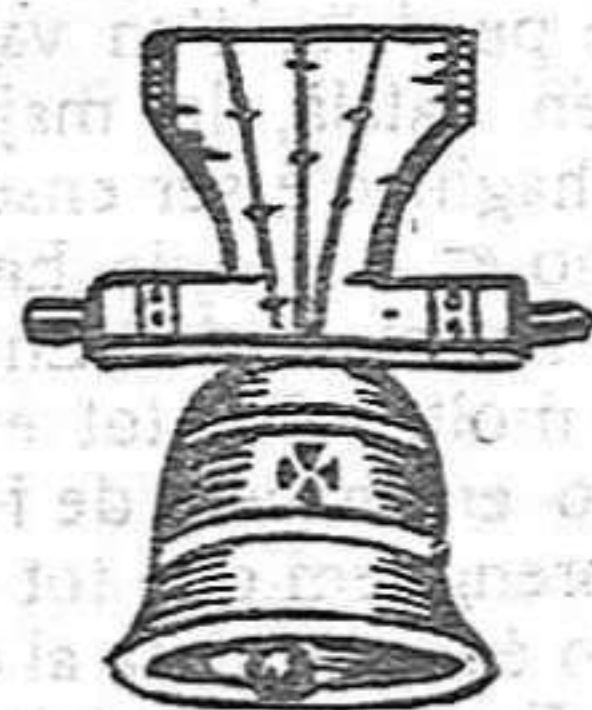
III

EL PUNT DELICAT

— Caballers, som aquí tots? (Els compta.) Perfectament. Anem, doncs, ràpidament, a pronunciar els darrers mots. Si la nostra intenció és bona, i que ho és ben clar ressaltat, en rigor ja no més falta veure qui l'exemple dona. Perquè tot surti tan bé com al món li convindria, un punt clarí és deuria: qui desarmarà prin? (Espectació Tothom calla.) Ah!... Tenen por d'enraonar? Així, s'haurà d'apelar a un sistema que no falla i és el més breu i segur. E qui estigui decidit a sé el primer, que alci el dit!

(I és clar, no l'alça ningú).

C. GUMÀ

Els diaris són un martiri

S i un estament hi ha a Espanya que veritablement inspire llàstima, és sens dubte el format pels llegidors de diaris.

Infinitat de vegades he enveja la sort dels perfectes analfabets, únics als que està permès conèixer de prop la veritable, l'única felicitat.

El no saber de lletra, que algú conceptua una desgràcia, pot ésser entre nosaltres un consol; la clau del paradís terrenal; el primer graó de la fortuna.

Un dia sí i altre també, acabem els llegidors de diaris amb el cap a tres quarts de quinze. Per ben sentat que'l tinguem, ens tornem tarumbes, a força d'entregar-nos, per plaer, o per obligació, a la tasca empipadora de repassar la Premsa, que mala fi faci, i perdonin si renego.

Retreuré lo ocorregut aquests darrers dies, per no anar més lluny. I consti que lo que ha succit darrerament passa una setmana sí i l'altra també, a propòsit del fet més trivial i insignificant. Com hi ha món, que n'hi ha un tip!

Al·ludeixo al tràngol mogut pels periodistes al voltant de la suposta crisi, que no acaba d'escatar, ni cosa que s'hi assembla. L'horitzó polític, està a Espanya, prenyat de nebulositats; de contradiccions i dubtes de tota mena.

Lo que es diu al matí, es nega al vespre; lo que s'acorda l'endemà, es rectifica al cap d'una hora. Lo que a les tres és veritat, resulta mentida a un quart de quatre. En un mot; que per molta que sigui l'atenció posada en seguir les papitacions de la vida nacional, per considerable que sembli l'esforç esmerçat en enterar-nos del curs de la cosa pública, restem la major part del temps sense saber on som, ni on anem; perdent-nos en un mar de incertituts i confessions.

Hi haurà crisi? No n'hi haurà? Vagin a esbrinar-ho. Tan d fícil és averiguar si estem pròxims a un canvi de govern, com llegir en la consciència d'un professional de la política. L'etzar que en la nostra terra decreta els grans aconteixements, és el que ens porta de la mà. Lo mateix pot ésser que caigui l'Alledesalazar, com que's consoidi en el lloc que ocupa. Tant pot pujar en Maura, com pot seguir a Fuenterrabia, prenent tranquil·lament la fresca.

A mí, personalment, em tindrien una cosa i l'altra sense cuidado, sense l'afició remaliciosa que em domina, de llegir diariament els diaris. Aquest vici, que he convertit en deure, és l'única cosa que'm regira l'enteniment, posant-me a dos dits del suïcidí.

El dia menys pensat agafo la Premsa, la converteixo en una bola, i me la empasso. Serà una forma de cercar-se la mort, enterament nova i original. I d'efecte rapidísim. Calculin! Amb la mena de prosa que estilen la majoria dels companys.

No és solament això, lo empipador. Lo que té importància, és que l'amció no serveix de res. Que una vegada m'hagués eliminat del món dels vius, seguirien les coses igual. Ni la situació política s'aclariria, ni els diaris serien més seriosos, ni els periodistes escriurien millor.

Ara mateix, i en cercar el medi de cloure aquesta nota, ensopego amb una disgressió a propòsit del tema que m'ocupa, o sigui, el plantejament de la crisi.

Du l'articulista: Nada se ha de saber en concreto, porque nada se ha de reso ver en defn.t.va.

Santa paraula, podríem dir-li.

Doncs, perquè barrinar i trencar-nos el cap?

No és cent vegades millor i més encertat pujar a un imperial i arribar-nos fins a la Plaça de la Bonanova?

Catalment, veig apropar-se un 23.

L'agafo, tot preguntant-los que em perdonin, si els deixo.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Obres d'art

a humanitat, és una figura immensa, composta per milions de sers. Aquests són diferents entre sí. Conjuntament formen una civilització. Cada sector d'aquest conjunt, és una modalitat.

El ser—individu—és una part de l'obra. Col·lectivament, és el creador.

El monument Humanitat, canvia de forma, no de matèries. Igual a la transfiguració de tots.

Quan una civilització envelleix, esdevé massa uniforme. Marbre de bloc, sens contorns; no hi ha expressió.

Les figures sens expressió, són mortes. Cal donar-les-hi vida.

El monument d'un home sol, és meditació de dies, i obra de més. El labora un cinzell. Els colps, són mans.

El monument de tots els homes, és meditació d'anys, i obra d'un dia o pocs. El colp és un, fort.

El colp fort ha d'ésser segur. Si no ho és, trenca el marbre. Ve el desconjunt.

Donar el colp segur, no serà pas tindre bon pols. La seguretat ha d'ésser en l'esperit Intel·lecte.

Del colp donat per l'intel·lecte en el gros bloc humà, és conegut per revolució. La meditació, també transforma. En arribar al moment de la transformació total, pren el nom de revolució.

Revolució, doncs, és obra d'art.

No tots els que volen construir una obra d'art són artistes.

Els que no ho són, si treballen sols, tot ho esmicolen.

Aquests deuen apartar-se. La seva feina es recollir i llençar ço que sobrer sigui.

Obligació ineludible de preparar el colp final, és de tots aquells que el seu intel·lecte tingui prou ample visió de la nova forma.

Els homes de les obres d'art. Cal reflexionar quins són aquests.

Es l'única manera de que la nova forma de la Humanitat esdevingui de vera formosor.

Fer-ne de la revolució un art, no és igual a l'art de la revolució, ni a la revolució de l'Art. Seguirà an aquell.

MIQUEL D'ARNAU

QUADRETS RURALS

L'AGNETA

'Agneta és una noia d'uns 16 anys, extremament hermosa, però també extremament ben intencionada. Correspón a una família acomodada de aquestes que'n diuen «riques» en els pobles. El seu pare és

un bon home, a qui no li interessa més que l'augment dels seus cabals. La seva mare una hipocritona, presidenta de les Damas catòlicas de la localitat, que té una austeritat de boca que espanta. Anar al ball, la seva filla; passejar-se amb un jove! De cap de les maneres. Confessar un cop cada setmana i com'tregar ídem; recollir fonsos per l'Associació de «Hijas de Maria» això sí. Es amb aquestes circumstàncies que l'Agneta freqüenta sovint la casa del rector del poble, un seryor relativament jove, de màniga ampla, que la sap més llarga que un capdell de fil.

Així visible als ulls del rector, recatada als ulls dels joves del poble, l'Agneta va vivint com una figureta de cera parlant i accionadora, cristiana fins al moll dels ossos i virtuosa fins a id-m.

I a seva mare contenta i el senyor rector també.

**

Ha passat un temps. L'Agneta concirosa, amb el cap baix i amb un posat de santeta

de guix, però amb uns ulls ja emmalaltits pel sofriment, viu també apartada dels joves del poble, però ara l'apartament és degut a que no s'ofereix ja casta i recatada. Se murmura que algú que hauria de tenir més en compte el compliment de la seva missió que la realització d'actes immorals ha deixat a la Roseta sense quelcom que és essencial en el bon nom de les donzelles. Fior allunyada de l'aire i de la vida, ha sigut víctima d'aquesta asfíxia que, a voltes fereix i a voltes mala.

En quantes ocasions, amb els ulls irats i els punys closos d'indignació i de ràbia, l'Agneta davant d'una realitat que se li ha aparegut al restoll de la seva malaurena condemna, davant de la seva mare, quan ja no hi és a temps aquest convencionalisme religiós prenyat d'hipocresia i fins de maldat!

Es vulgar la narració? Es sapiguda la història? Evidentment, sí; però mai serà prou repetida per a exemple de donzelles hermoses, que han de tindre com a missió principal el respecte an aquesta hermosura.

FERMI PALAU CASELLAS

Espurnes

DES DE VILAGROGA

Mai podia imaginar-me que la comanda feta al papanates d'En Tófol portés a Vilagroga tant d'enrenou i bat-i-bull.

Prou vàreig jo encasquetar-li, una i cent voltes, que's tractava d'una diligència que devia realitzar-se amb la reserva més absoluta; però agrait el bordegassot de la bona rebuda que se li feu a la redacció de LA CAMPANA li mancà temps, en retornar al poble, d'embombar la nova per tots cantons i avui tot el veïnat no'm coneix per altre nom que pel del *sanyó Campaneru*.

Per cert que el diumenge al matí, en sortir de missa major, comparegueren el batlle i el secretari a donar-me la benvinguda. La entrevista es desenrotllà en termes altament afectuosos, més, com sia que al despedir-nos se els escapés també no sé si intencionadament, la aplicació d'aital motiu, la veritat vàreig re'x flar-me un xic i, expressament en una arrancada de rabieta, la esponja de la Preceptiva, brollà de la meua boca aquesta improvisada quintilla.

Em plau fer vos sapiguer, prescindint de frases vanes, que jo seré un campaner prò aquí, del primè al darrer, tots sou uns *toca-campanes*.

El secretari que té, entre altres qualitats, les d'èsser més oportunista que En Cambó i més fi de pupila que el comte de Romanones, va fer l'ullet an el company, com volguent-li dir: «Anem se'n, que cauen gotes»; però an el batlle li feu tanta gràcia la meua improvisació que'm jurà, per la salut de les seves vaques, que en la primera sessió del municipi proposaria que se'm nomenés fill adoptiu de Vilagroga.

Tinc ja la satisfacció de assabentar-los-hi que, encara que no amb la rapidesa desitjada, he aconseguit, per fi, el total extermini de la mosqu-tada maleïda.

En restaven uns quants centenars que se havian proposat fer-me quedar en ridicol en la meua empresa gegantina, demostrant, a l'ensemp, amb les seves canturies empipadores, que's sentien plaerosos d'amargar-me la existència; però la Calamanda, la marastre d'En Tofo, qu-, segons se assegura, ha fet més cur's que En Cardenal, compadida de les nostres quimeres, encengué l'aitre nit uns manats de farigola seca, untats amb oli de fetge de sargantana... i oli amb un lum. Dormirem d'un tirón unes vint horettes i al despertar nos poguerem observar que tota aquella munió de irreconciliables enemics havian fet l'últim badall.

Ara m'adono de que contant-los-hi unes coses que per a vostès no tenen cap gota d'importància, he allargat en demasia aquesta correspondència. Els hi demano perdó i els hi prometo, baix paraula de «Sanyó Campaneru» que en les successives cartes procuraré posar-hi quelcom de salsa vilagroguesa, més paladejable.

Faig punt, doncs, perquè a la vegada també em trobo que tinc a la R'teta bastant empicada i la quitxalla me està demanant que els hi faci les sopetes.

De vostès atent i s. s.

TATIS

Història d'un paper

El paper que tinc l'honor de presenta'ls-hi, ha tingut els seus alts i baixos com un fabricant de Terrassa o un magatzemista de sigrons. El vaig conèixer molt abans de la guerra, era molt prim i groc; me'l va entregar un minyó que en portava molts altres, desgarrats com ell, un dia que estava núvol passejant a peu per la mostra benemèrita Rambla, vaig agafar-lo maquinalment i vaig llegir: *Cabras*. Vaig dir: Bahl... L'anunci d'alguna «Granja», i sense donar importància me'l vaig posar a la butxaca; però, fi lets de Déu, al arribar a casa i treure'm la pipa, va saltar indiscretament, sobre la taula, el maleit prospecte, anant a parar a les mans pecadores de la meua esposa. Crits, insults, un plat que en la seva trajectòria trencava la escupidera. A la fi, després d'una detinguda observació per part de la senyora, ha quedat provat que jo no havia estat en tractes amb el digníssim doctor que oferia els seus serveis amb porta *secretà*. Després de provar de que jo estava *sano y sa-vo*, per a que no quedés rencúnia vaig dir-li a la dona:

—Mira, noia, anem a «Novedades» que En Calvo, que no té pèl de tonto, fa *Don Juan Tenorio*.

—Amb la Velázquez?
—No, amb una altra companyia.

Vàrem comprar les butaques i cap a dintre; però, fills meus!, a l'èsser an allò que diu «*Un papel me lo dectà*», sento que un trosset de paper em diu, treient el nas per la butxaca—això del nas és un dir:—«Ola, noi, no'm coneixes? Sóc aquell de les raons; he prosperat ara, saps?...»

—Callal
I indignat vareig fer-ne tres trossos, tirant-los a terra.

Al cap d'un any estava sol a casa, quan trucà el carter.

I m'entr gà una carta que resultà ésser de un amic, que resideix en un *banc del Passeig de Gràcia* que'm demanava *quartos*.

Mes, oh sorpresa!, aquella carta contenia particules del paper de la butaca i del anunci.

—Tu, altra vegada?
—Sí, noi, i creu que estic avorrit; he sigut de tot, durant aquests dotze mesos. Estic cansat d'anar a la caldera; sempre pasta, sempre pasta...

—Què, ja has sigut monedà?
—No, home, no. Escolta: després d'aquell dia, que vaig quedar fet a trossos en el teatre, els acomodadors em varen vendre junt amb una bona pila de diaris i papers de *barba* recollits a l'escenari. Després he sigut un recibo de l'impost d'inquilinat. Aquí sí que vareig patir. De les mans del cobrador a les de l'inquilino, que'm rebregava nirviolament sense pietat; després passava a les del municipal que feia acte de presència recomanant calm; l'inquilino cridava: «Això és un paper ridicol» (no sé si anava per mi.) Allò, fi let, era una sessió de l'Ajuntament: la portera des del terrat va tirar una galleda d'aigua als agents, quedant el pobre Sánchez i jo més mullats que els socis de la U. M. N. (encara que aquests solen quedar escorregut). El guindilla, amb el sabre a la mà, tot era dir que *ahora aque lo* era un paper mullat (tampoc sé si ho d'ia per mi). Gràcies a una ventada, vare g poder sortir d'aquell aldarull, anant a parar al carrer després de donar varies trompades per l'escala a causa de la mullena.

»Essent anunci de *La Vanguardia* vaig tenir d'aguantar damunt meu «varias se fioritas millonarias»... Un dia, un deixeble d'En Comas i Solà, que tenia entelat l'aparell observador, va fer me servir per a netejar-li la ullera. Estant a les mans d'En Cambó, quin ocell, noi, quin ocell en va sortir de mi!

Vaig estar a la cartera d'En Pich, qui amb una lletra més dolenta que una casaca de urbà va posar-me: *Ei 23 San Afonso! Ojo*. Es allà on he estat millor. Quins tips de riure em feia, mare de Déu!

Fins que vaig anar a bofetades amb un paper de fumar, perquè me va dir que jo mai seria fi.

—Prou! prou! vaig exclamar compadit.
—I ara, què faràs de mi?

—Mira, vaig escriure en un sobre la direcció del meu pobre amic i el vaig ficar a dins en companyia de 25 pessetes.

Fa dos anys de això; avui he sabut per un troç de *La Publicidad* del dimecres de cendra, que ha estat a Londres.

Avui he tingut notícies. Diu lacònicament la postal: «Començo la carrera, sóc de 25. Un urbà m'ha retirat de la circulació. Estic pres».

Per sort, al darrera era més explícit. Volia dir que era de 25 pessetes, que començava a circular, treient-lo un urbà en un dècim de tres pessetes i és clar, com que era nou, el va tancar a la calaixera amb pany i clau. Vaig respirar.

EL NOI DE LA PIPA

CENSURAT

A la província de Girona han començat ja a fer pregàries, novenes i rogatives implorant del cel la santa pluja.

Que no s'excedeixin gaire en demanar, perquè passarà lo de sempre.
Que Sel enyor també s'excedeix i els hi envia una pedregada.

Llegim:
«Los requetés jaimistas saldrán mañana de excursión...»

D'excursió?...
Carai, home!... ¿Que no podrien arribar-se fins a les avançades de Monte Arruit?...
Una excursió útil i que veuríem tots amb simpatia.

En Lerroix ha dit que en les presents circumstàncies, i referent al problema del Marroc, s'hauria de tenir en compte l'opinió del partit republicà.

I l'opinió de les mares?
Aquesta, encara hauria d'ésser tinguda en compte abans que la d'En Lerroix.
Però a les mares ningú els hi pregunta res.

El rector del Temple de Sant Oriol, en construcció, anuncia públicament que ja té tres naus acabades.

Tres naus?
Que no ho digui gaire alt, que si arriba a oïdes del ministre de la Guerra, els hi requirirà.
Se'n necessiten tanties ara, de naus, per a embarcar gent.

Don Alacandro està preparant un gran viatge de propaganda política radical per terres de Galícia.

Mal fet.
Aqueixos dies no s'hauria de moure de Madrid.

Què'n treurà de anar-se'n?
Si el rei el crida, haurà de tornar *expresament*.

Paraules del soldat Navarro—ens plau més dir-li soldat que general,—després de setze dies de martiri heroic:

«Podria intentar anar-me'n a Mòlta, però considero una covardia abandonar 300 ferits que estan amb mi a Monte Arruit. O me'ls emporto al davant meu, o em quedo amb ells aquí i ens morim tots».

Heu's aquí la «paraula viva» de que'ns parlava En Maragall.

Censurat
Censurat

S'ha incendiat la «Plaça de Toros» de Pamplona.

Mal com no's cremen totes.
Així potser s'acabaria l'aficó als braus.
I acabats els braus, acabades les *brabuconades* que'ns porten els desastres.

CENSURAT

L'ex rei Ferran, de Bulgària, ha estat descobert en el moment de entrar furtivament a la seva terra.

Es clar, com que té el nas tan gros tothom el va veure desseguida.

Com que quan posa els peus a la frontera, el seu nas, ja fa estona que és a dintre.

En Jaumet, contestant a una felicitació dels «veteranos carlins» acaba una carta dient:

«Cuento con vuestra fidelidad, consuelo para mi en días que la traición ha amargado tanto mi corazón de español.»

Es referirà a la traició del moros del Marroc, o dels «moros» del partit?...

CENSURAT

Ultima hora!

«El senyor Roig i Bergadà ha fet declaracions polítiques relacionades amb la situació del Marroc.»

Aquest hí faltava.
I si hi faltava, que li enviïn!...

CENSURAT

L'liconeta de Doctrina.

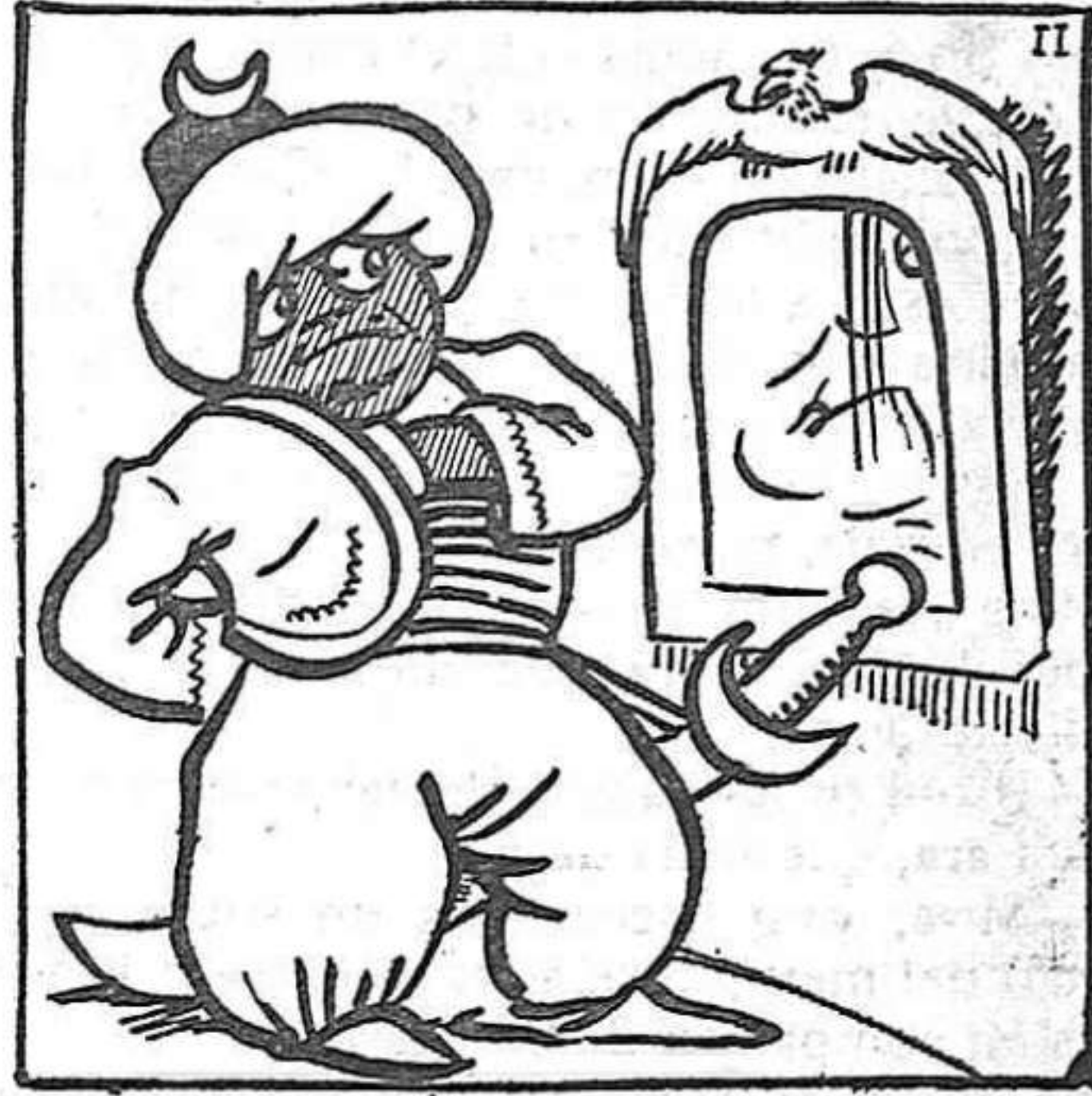
— Quants déus hi ha?
— Molts.
— Com s'entén!... Perquè dius que n'hi han molts?
— Perquè hi han moltes «mares-de-déus».

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Auca de Ab-El-Krim, el moro malo

Nació en Melilla un morín muy astuto y muy pillín.

Estudió con devoción cuanto hizo Napoleón

Y montando un fiel caballo soñó mas glorias que el Gallo

Fuese a Madrid; presentóse en casa el conde y... ¡rióse!

Después fué a ver un tal Prieto y dijo: ¡Vaya un cateto!

Y ante el cacique de Mula exclamó ¡Eminencia jula!

Ab-del-Krim dijo a Lerrux «¡amalajai-hach-merdux!».

Asistió un día al Congreso y vió allí cada camueso...

De Madrid se fué a Tarrasa y encontró una gran carbassa.

Ab-del-Krim se convenció que no había aquí d'«alló».

Pero sí la mar de pillos con disfráz de caciquillos.

Y por falsos patriotas les hizo a todos gañotas.

Eza... Eza, es la cuestión ¡Remahoma, qué melón!

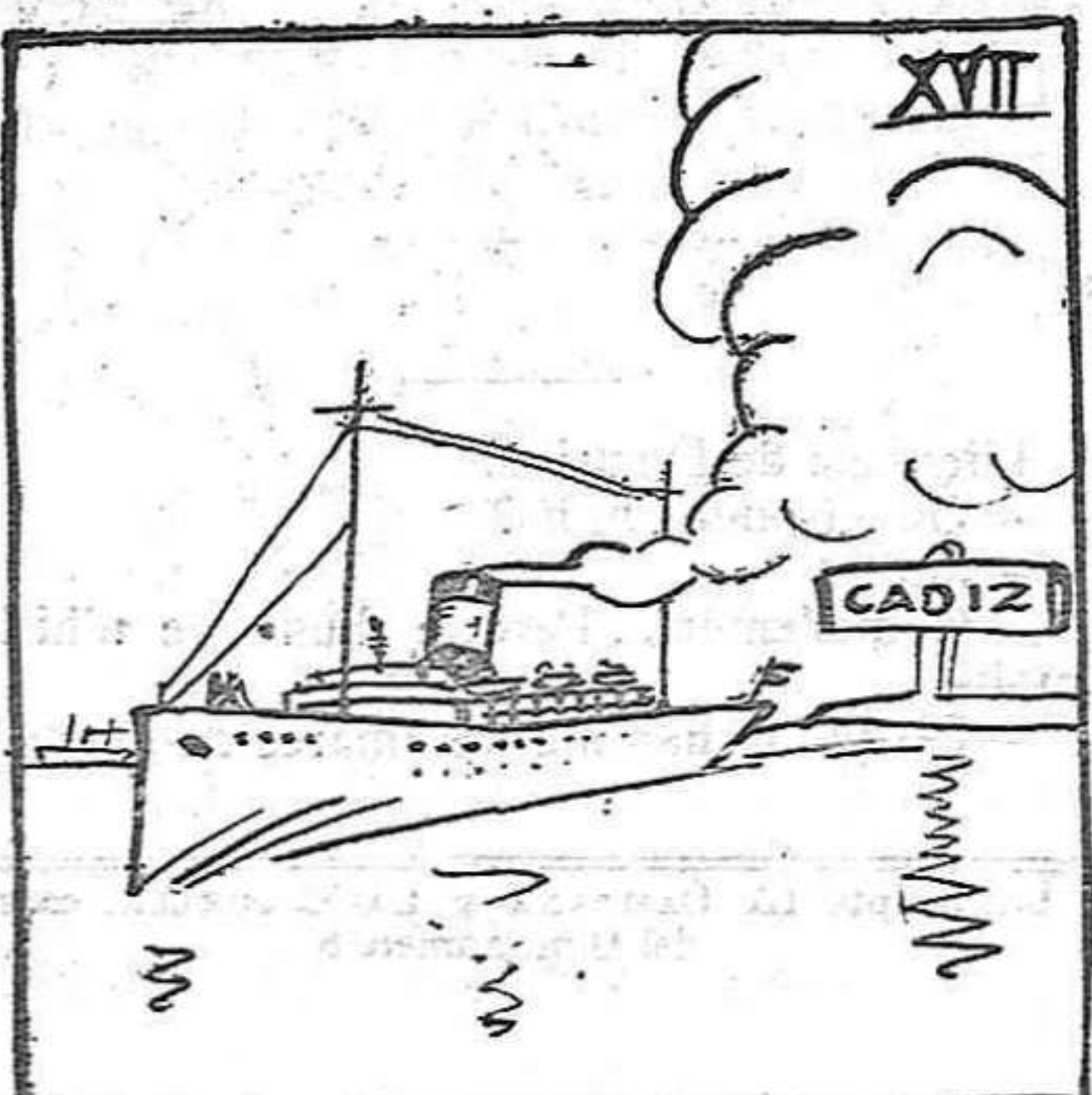
Mientras aquí se badaba Ab-el-Krim se preparaba.

Y hasta se puso cotilla pa presumir en Melilla.

Más lo cierto es que el morito ha armado el gran jaleito.

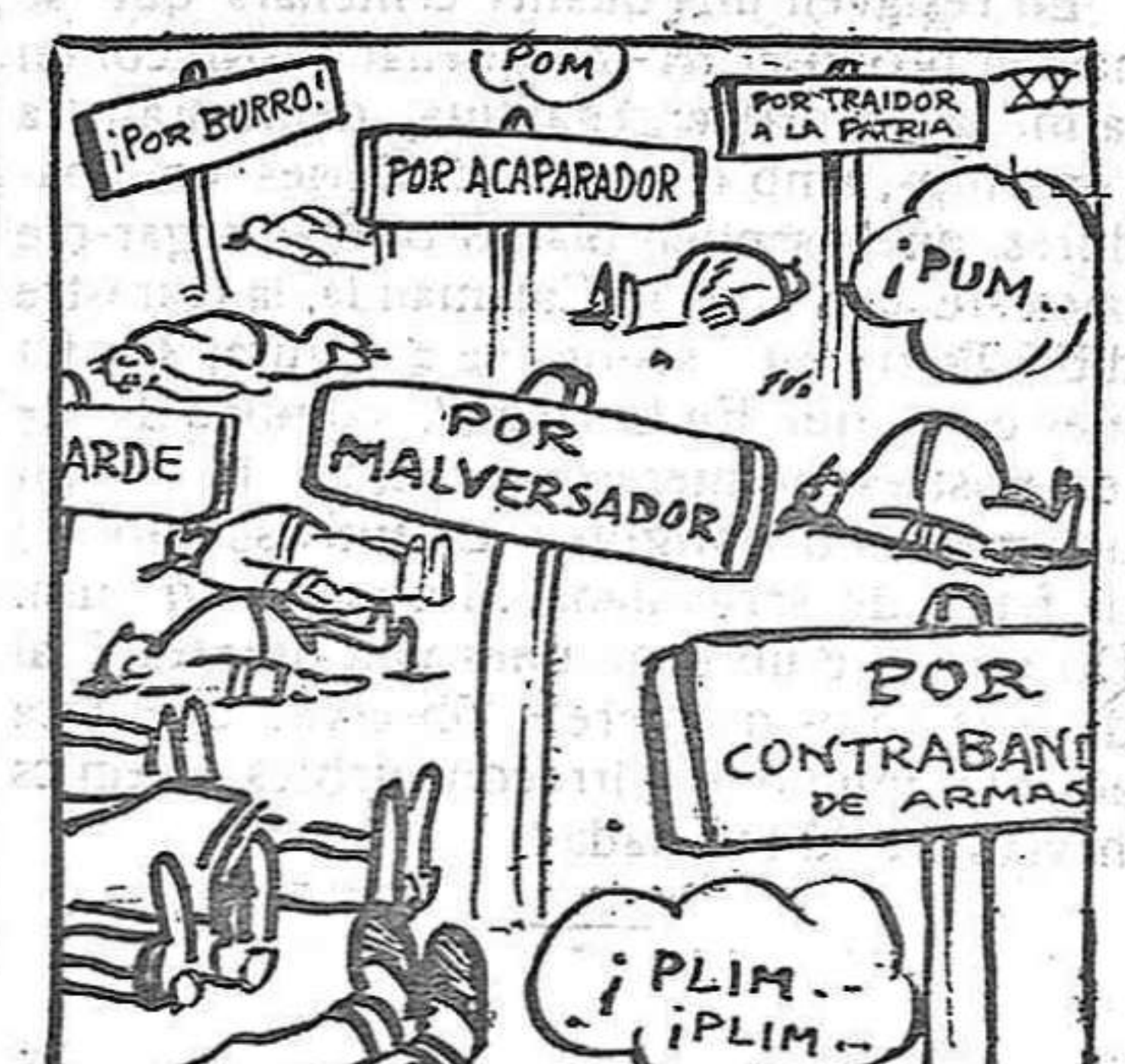
Ahora todo es valentía heroísmo y ¡Patria mía!

No obstante, amigos traidores nos dan grandes sinsabores.

Más Berenguer con tesón salvará a nuestra nación...

...si a más de los kabileños fusila a nuestros rifeños.